

“Konjski zubić u našeg cara”

11h

Miodrag Milovanov, režija Đurđa Tešić, Narodno pozorište Sombor

Reč selektora: “Čak i carevi boluju od zubobolje. Jednog takvog srećemo u ovoj duhovitoj, razigranoj pozorišnoj priči. Uprkos svim naporima „doktorke“ Mice-Kreckalice, dosadna zubna bolest ne ostavlja cara na miru. Jedini lek je čudotvorna, veoma retka travka-zdravka. Kao što to često biva u pozorišnim pričama, car obećava ruku svoje kćeri jedinice onome ko mu donese čudotvornu travku-zdravku. Predstavu odlikuju moderan pozorišni jezik, interaktivna komunikacija s publikom, upotreba adekvatnih pozorišnih sredstava i uvažavanje senzibiliteta publike kojoj se obraća.”

(Preporučujem za predškolce i učenike nižih razreda osnovne škole)

Režija: Đurđa Tešić

Scenografija: Erika Vujić

Kostimografija: Biljana Grgur

Kompozitor: Tatjana Gerdec Mrđa

Kompozitor princezinog songa: Lea Jevtić

Muzički aranžmani: Tatjana Gerdec Mrđa i Goran Kulić

Obrada tona i postprodukcija: Goran Kulić

Koreografija: Lea Jevtić

Igraju:

Srđan Aleksić - Car

Sofija Mijatović - Carica

Lea Jevtić - Princeza

Aleksandar Ristoski - Pastir

Medijski prijatelji

RTV, TV Santos, List Zrenjanin, Danas, Klik FM, KTV, I Love Zrenjanin

“Tartif”

20h

Po motivima originalne Molijerove drame, autor i reditelj Igor Vuk Torbica, Narodno pozorište Sombor i Srpsko narodno pozorište

Reč selektora: “Igor Vuk Torbica zadržava osnovni siže Molijerove dramske priče, ali mu, postupkom rekontekstualizacije, daje nova, savremena značenja i konotacije. Reditelj to čini suptilno, uspostavljajući živ odnos s publikom kroz lik rezonera (preformulisana uloga Dorine), dajući novu dimenziju naslovnom liku. Tartif u ovoj predstavi nije licemer i manipulant u mantiji, nego zloćudno samozatajeni, mefistofelovski ceremonijal majstor manipulacije, baštinik demagoških metoda par ekšelans, ni lik ni karakter, nego pojava, fenomenološka studija kancerogene društvene pošasti. Kakva je to pojava, ko je taj čovek, kakvi su to ljudi koji mu slepo veruju, dok mirno ručaju za porodičnom trpezom pod kojom vonja leš zapitanosti i razuma?”

***

Scenografija: Andreja Rondović

Kostim: Jelisaveta Tatić Čaturilo

Kompozitor: Vladimir Pejković

Lica:

Tartif - Saša Torlaković

Dorina - Hana Selimović

Orgon - Ninoslav Đorđević

Elmira - Tijana Marković

Kleant - Marko Marković

Gospođa Pernel - Biljana Keskenović

Marijana - Danica Grubački

Damis - Marko Savić

Valer - Dušan Vukašinović

Bak - Nemanja Bakić

Sudski izvršitelj 1 - Milorad Kapor

Sudski izvršitelj 2 - Dragana Šuša

Sutra na festivalu

20h

Dodela nagrada 69. FPPV

U nastavku “Dopler”/SNP i CRVK

Glumci u predstavi “Hasanaginica”

Daniel Husta igra Hasanagu

Političari su danas Hasanage

Daniel Husta igra Hasanagu u predstavi “Hasanaginica” Novosadskog pozorišta/Ujvideki Szinhaz. O tome ko su Hasanage danas, aktuelnosti teme, solidarnosti i empatiji govorio je za Festivalski dnevnik...

Ko su Hasanage danas?

Političari su najvećim delom Hasanage, jer nisu zainteresovani za obične ljudske stvari, kao što su osećanja, svakodnevne ljudske misli. Oni vide samo velike slike, to je njima posao. Ne želim ipak da kažem da su političari loši ljudi, ali, mislim da su oni Hasanage danas. Oni umeju i znaju da gledaju na ljude kao da su statističke brojke.

Kakva su ti razmišljanja na ovu temu nakon rada na Hasanaginici? Menja li se kroz proces rada i kroz razgovor sa rediteljem i kolegama neki glumački stav na neku opasnu životnu temu?

Ne, sa mnom se ništa veliko nije desilo. Proces je bio takav: dali su nam domaće zadatke na temu odnosa muškarca prema ženi. Pokušavali su da nam zadaju da tražimo negativne stvari, kako se muškarci loše ponašaju prema ženama. Ipak, ja ne mislim tako. Možda negde jeste, ali ja to ne vidim u svojoj okolini, tako da taj neki stav kod mene nisu mogli da promene.

Unplugged na kraju “Hasanaginice”

Finale izvođenja “Hasanaginice” na FPPV-u u Zrenjaninu okončano je bez struje - unplugged. Naime, u poslednjoj sceni predstave, dok su glumci svirali i pevali, nestalo je struje - ceo centar grada ostao je bez nje. Glumci su nastavili da pevaju u mraku. Scena je bila toliko transcendentalna da je deo publike posle predstave jedva poverovao da je nestalo struje, misleći da je to delo režije Andraša Urbana. I sami glumci kažu da je za njih poslednja scena bila nadasve uzbudljiva i dirljiva... Desilo im se nešto slično pre izvesnog vremena u Novom Sadu, kada je na 70. izvođenju “Neoplante” nestalo struje i kada je publika svetlom sa svojih telefona omogućila glumcima da završe predstavu...

Ima li taj odnos veze s kućnim vaspitanjem, ili to čovek pokupi u svetu u kome živi, a znamo da je taj svet prilično surov, posebno prema ženama?

Sve to zavisi od kulture i okolnosti, okoline u kojoj živiš, sredine u kojoj si rastao i kako odrastaš. Od toga najviše zavisi.

Koliko je Hasanaginica aktuelna tema? Kažeš, sve zavisi od sredine u kojoj živiš, ipak, kroz medije vidimo da nasilja ipak ima...

Da, toga ima, ali, svet se menja zbog interneta, medija, ne samo kada je odnos između muškarca i žene u pitanju, već između svih. Ljudi su sve više udaljeni jedni od drugih, živa komunikacija nestaje.

Da li su solidarnost i empatija način da se ponovo približimo jedni drugima? Kada slušamo o ženama žrtvama, šta možemo uraditi kao pojedinci, osim da se solidarišemo, podržimo, da dignemo svoj glas?

Mislim da bi sve više trebalo da razgovaramo otvoreno, o svim stvarima i problemima u životu. Ne samo da pišemo poruke i gledamo fejsbuk, već da tražimo društvo jedno drugog. Treba se vratiti u “old school”.

Ljiljana Stupar

Terezia Figura igra Hasanaginu majku

Mnogo je modernih Hasanaginica

Terezia Figura igra ženu koja je navikla da i sama čuti i brani patrijarhalni princip. O modernim Hasanagicama koje svakog dana osvanu na naslovnoj strani nekih novina, o tome kako da se otmemo svetu koji nas ponižava, govorila je za Festivalski dnevnik...

Imate li razumevanja za tu ženu, ne kao glumica, već kao čovek 21. veka?

Vremena se menjaju, ali emancipacija je donela i puno nedostataka sa sobom, nedostataka koji dovode u pitanje htenja žena i dan danas, u 21. veku. Imam razumevanja za nju, i kao čovek koji živi u modernom društvu, jer se puno stvari još uvek nije promenilo u ophođenju prema ženama, u poštovanju žena. Mnogo je modernih Hasanaginica.

U ovoj predstavi igrate Hasanaginu majku. Da li ste nekad imali utisak da ste Hasanaginica?

Poslednjih godina konstantno imam osećaj da sam Hasanaginica. Takvo je društvo, ono ženu prisiljava na odluke koje – inače - ne bi donela, na kompromise koje - inače - ne bi napravila. Aginina majka je bila žena koja je imala veoma sličan

život kao Hasanaginica, ali se nije protivila tom životu, povinovale se i čutale, kao što i danas često čutimo da ne bismo prouzrokovali veće probleme od onih sa kojima se, mimo svoje volje susrećemo.

Koje mogućnosti ima danas žena, ako nije prehrabra, odvažna i drčna - a većina nije takva - da ne završi u nekoj od priča kakve su one iz Brusa, Novog Sada i ko zna odakle sve još...

Za ženu sadašnjice, koja nije dovoljno jaka da pliva kroz svet agresije, mobinga, izivljavanja nad slabijim ima jako malo mogućnosti, i plašim se za takve žene. Plašim se crne hronike i plačem zajedno sa njima koje ne umeju da se istrgnu iz kandži svih slabih muškaraca koji svoju moć pokazuju kroz izivljavanje nad ženama.

Lj. Stupar

Glumci u predstavi “Konjski zubić u našega cara”

Srđan Aleksić igra Cara

Deca razumeju živi čin glume

“Ovo je klasična predstava za decu, nije lutkarska.”, kaže glumac somborskog teatra Srđan Aleksić, koji u predstavi „Konjski zubić u našega cara“ igra Cara. Aleksić kaže da je deci lako privući pažnju, bez obzira na to što odrastaju uz gedžete, jer živi čin glume je nešto što oni dobro razumeju. Kaže i da su deca odlična publika.

“Ne igram često za decu, ovo je posle dugo godina prva ovakva uloga i uživao sam radeći na predstavi. Deca su divna publika, oni učestvuju sa nama u svemu i kada vide uživo glumce na sceni to je za njih snažan doživljaj u odnosu na ono što pruža moderna tehnologija. Pozorište je preživelo mnoge tehnološke napretke, preživelo je film, pa će preživeti i ovo sada sa novim tehnologijama. Potpuno sam ubeđen da ništa ne može da zameni živog čoveka na sceni.”, kaže Srđan Aleksić. **M.P.**

Sofija Mijatović igra Caricu

Zlo - prostor za istraživanje

Sofija Mijatović, glumica somborskog pozorišta, igra Caricu u predstavi „Konjski zubić,” i kaže da, bez obzira na klasično izvođenje ove predstave, deca mogu da prepoznaju ono što svakodnevno susreću – dobre i loše stvari.

“Tumačim lik zle Carice. Svojski sam se trudila da ovo ne bude tipična zloća i da ima valera u tom liku. Ja imam zahvalniji deo posla jer, u odnosu na dobre likove u delu, moj lik pruža više prostora za istraživanje. Naša publika lako prepoznaje ono što je svakodnevno i sa čim se stalno susreću, to ih privuče i zato vrlo pažljivo gledaju predstavu.”, kaže Sofija Mijatović.

M. Pudar

Sa promocije knjige: Tmurni dani za alternativu

Na Kamernoj sceni NP „Toša Jovanović“ sinoć je predstavljena knjiga dr Milana Mađareva „Paralelna istorija teatra“. O njoj su govorili autor i Stanko Šajtinac. Dva su povoda da se ponovo progovori o temama koje knjiga Milana Mađareva, izdata 2009. godine, obrađuje, naveo je Stanko Šajtinac. Jedan je festivalski program kao adekvatno okruženje a drugi je značaj sistematizacije značajnog dvadesetogodišnjeg perioda (1980-2000.) u kome stvaraju alternativni teatri na našem prostoru:

“Tema koje je važna je alternativno pozorište a posebna vrednost je njegovo učešće u pozorišnoj stvarnosti, što nam autor donosi svojom sistematičnom analizom odabranih alternativnih pozorišta, njihovim najuspešnijim predstavama i poređenjem onoga što u širem kontekstu deluje u svetu. Zanimljivo je da u vreme kada su alternativni ansambli delovali nije bilo njihovih zabrana, niti osporavanja, a da su dolaskom liberalnog kapitalizma za sve njih nastupili tmurni dani.”, naveo je, između ostalog, Stanko Šajtinac.

Šajtinac je podsetio na delovanje Dramske radionice mladih i njen značaj za pozorišni život Zrenjanina. Na spisku koji i dr Milan Mađarev referira o ovoj temi, našli su se pozorište Dadov, KC “Mladost” iz Sente, Atelje mladih Pančevo, “Lola Ribar” Subotica, “Branko Krsmanović”, Dah tetar i Teatar “Levo”. Autor knjige je naveo da je, baveći se postalternativom i pozorišnom antropologijom, proučavao rad Odin tetra u Danskoj i došao do zanimljivog zaključka:

“U razgovoru koji sam radio sa Eudeniom Barbom konstatovano je da vrlo bitne pozorišne pojave nisu ni dotaknute, dok su druge skrajnute. U ovoj knjizi vodio sam se principom dinamičke ravnoteže, tako da sam o svakoj predstavi pisao iz drugog ugla, kao da nije isti autor, jer kada pišete o pozorištu, rizikujete da budete u zabludi.”, naveo je Mađarev na promociji u Zrenjaninu.

M. Pudar

Made in Zrenjanin: Marija, Viktorija i Danica

Na 69. FPPV-u, u tri različite predstave, publika je gledala tri mlade Zrenjaninke:

Marija Feldeši, devojka u “Vešticama iz Salema”

Viktorija Palfi, Vasja u “Izvini mama”

Danica Grubački, Marijana u “Tartifu”

Stigme naše pozorišne

U kontekstu ovogodišnjeg slogana "Pozorište u stigmatizovanom društvu" pitamo učesnike 69. Festivala: da li nam je pozorište bolje od života, ili nam mili iz ruku kao i život? Ko je kriv za to? Da li su baš uvek krivi drugi? Da li je kriza para ili ideja? Ko postavlja kriterijume i zašto su oni sve niži? Zašto je sve manje uzbudljivog teatra? Da li pozorišne istine gube bitku sa svakodnevnim info smećem kojim bivamo zatrpani?

Uglješa Šajtinac, dramski pisac, profesor na AU u Novom Sadu: "Srpski teatar je tu gde je, uglavnom u rukama reditelja kao ključnih osoba koje kreiraju sve - ako govorimo o oficijelnom teatru. Kada je reč o teatru koji nije institucionalno podržan, to je trenutno jako interesantan pravac. Tu se u stvari dešavaju možda najinteresantnije stvari, jer ih pokreće najčistija energija, u smislu potrebe ljudi da se izražavaju na teatarski način. Ta klackalica između slobode i institucija - gde se igra šta reditelji misle da rade - već dugo je realnost srpskog tetara i mislim da će još dugo tako biti."

Danica Grubački, glumica u NP Sombor: "Mislim da je retko koje pozorište u Vojvodini, i uopšte u Srbiji, prostor slobode, kao što bi to trebalo da bude. Nažalost nije. Mislim da postoji velika ravnodušnost i kod publike, i kod zaposlenih u pozorištu, generalno. Iz svog ugla mogu da kažem da bi bilo veoma značajno da izborimo našu borbu u somborskom pozorištu, vezanu za v.d. upravnika koji nam je postavljen. Ukoliko bismo to uspeli, postali bismo primer za druga pozorišta. To znači da, kada se ansambl ujedni, promene se mogu postići. U tom smislu, mogu da se smene svi upravnici koji nemaju veze sa pozorištima, uključujući i ovoga. Mislim da se svi pravimo da to nešto funkcioniše, a zapravo mala je produkcija, i nažalost ništa lepo. Dobre predstave su incidenti, ansambli koji su zagriženi za neku ideju su retki. Mislim da i kao društvo treba da se promenimo a onda bi se promenila i situacija u pozorištu."

Vladimir Lazić, reditelj: "Uvek je promena nešto što je naophodno pozorištu. Srpsko pozorište počelo je da se razvija u 20. veku i poprimilo je stotinu uticaja. Prate se trendovi, brže nego ranije, kao neusklađenost u svemu tome vidim pomodnost u teatru. Ukoliko bi se složili da treba promena -a treba - neko to ipak treba da izbalansira. Opšti je utisak da vlada galimatijas, i stilski, i tematski i žanrovski - heterogenost u lošem smislu. Raznovrsnost je potrebna ali sa manje pomodnosti i imitacija. Pitanje je i da li su akademije dovoljno opremljene i da li se ulaže u struku. Nedostaje i da se bar dva puta godišnje održe sesije svih pozorišta, da se vidi ko šta radi i da ne nastaju ista dela."

Milan Mađarev, teatrolog: "Nalazimo se u situaciji kada će pozorište morati da se okrene i nekim drugim temama, drugoj vrsti publike, zbog toga što povlašćena pozicija da dobijate određenu količinu, novca bez obzira na sve, zapravo dovodi do toga da ste povlašćeni. Kreativno pozorište je budućnost, a tu mislim na kreativnu dramu, psihodramu, rad sa osobama sa posebnim potrebama, i starijima."

Dragan Đorđević, glumac NP "Toša Jovanović": "Pozorištima su apsolutno potrebne promene. Pre svega mislim na rukovodeći tim. U većini slučajeva pozorišta vode ljudi od struke, dok u nekim pozorištima su ljudi koji nemaju blage veze sa strukom - postavljeni su partijski. To pre svega treba da se promeni u našim pozorištima, i kada se postavljaju ljudi od struke, koji se razumeju u pozorište, koji su završili pozorišne škole, samim tim će i srpsko pozorište krenuti napred."

Miroslava Pudar i Ljiljana Stupar

Marta Bereš

Vesna Varićak sa publikom

Valentin Vencel, Slobodan Savić i Flora Viorel

Edit Tot Mišeljin i Stefan Juanin

Pokrajinski sekretarijat
za kulturu, javno
informisanje i
odnose s verskim
zajednicama

Grad Zrenjanin

ZPPV
Zajednica profesionalnih
pozorišta Vojvodine

gomex
Šešir nakrivi, lakše se živi
medijski pokrovitelj festivala